

Politik och vin – men det började på SCB

Vi var 16 förväntansfulla SCB-seniorer som samlades för att lyssna på vår inbjudne talare Gabriel Romanus, som har haft ett långt och spännande yrkesliv i det offentliga Sverige och då räknar vi också in Systembolaget. I entrén före mötet träffade Gabriel en av sina SCB-kollegor från sin SCB-tid. Det var mer än 50 år sedan Gabriel och Lars Berglund hade arbetat ihop på SCB, så det blev ett möte som glädde dem båda.

Gabriels statistiska karriär blev tämligen kort i jämförelse med hans senare verksamhetsområden. Han var förste amanuens på statiska institutionen vid Stockholms universitet i slutet på 1950-talet. Det var en tid med massutbildning av studenter. Gabriel Romanus var sedan med och startade Hushållens inköpsplaner (HIP) under sin SCB-tid.

Många politiska profiler startar sin karriär redan i elevrådet för att sedan gå vidare till de politiska ungdomsförbunden. Så gjorde även Gabriel i Folkpartiets ungdomsförbund (FPU) med Per Ahlmark som ordförande. I nästa steg blev han vid 29 års ålder riksdagsman för Folkpartiet 1968 -1982. Den första tiden i andra kammaren för att sedan återkomma till riksdagen 2002. Under den första riksdagsperioden var det mycket primitiva arbetsförhållande, men det politiska klimatet var inte lika hårt som idag. Det kunde vara många spännande informella möten i riksdagskaféet. Gabriel var bl.a. aktiv för att få till en granskning av regeringens hantering av tsunamikatastrofen. Här kom mycket kritik fram och denna rapport kan enligt Gabriel ha påverkat regeringsskiftet 2006. Ett av Gabriels ansvarsområden i riksdagen var att vara s.k. kvittningsman i partiet inför voteringarna. Det gällde att se till att balansen mellan partierna upprätthålls beroende på enskilda ledamöters frånvaro. Han konstaterade också att som ledamot i ett litet parti kunde riksdagsarbetet bli mycket krävande med långa arbetsveckor. Man måste vara med i flera utskott, vilket de större partierna kan dela på fler ledamöter.

Gabriel Romanus satt ett år som socialminister i Folkpartiets minoritetsregering 1978-1979. Det var det roligaste jobbet, men att sedan komma tillbaka till riksdagen var bara trist.

Efter riksdagsperioden anmälde Gabriel sitt intresse för ett jobb i staten. Efter en tid fick han erbjudandet om att bli chef för Systembolaget och tackade omedelbart ja. Detta chefsjobb varade i 17 år (1982-1999). Det var en tid då mycket hände med bl.a. medlemskapet i EU och kampen för monopolet. Här kunde Gabriel se hur han med sina erfarenheter från politiken kunde hantera förhandlingarna på ett bra sätt. Det blev ett chefsjobb, som han också gillade fullt ut.

Denna dag var också mitt i den politiska hetluften. Vi fick en ny regering, där Liberalerna kom med. Gabriel hade varit aktiv i valrörelsen och kände sig inte särskilt nöjd med valresultatet och regeringsförhandlingarna. Sammanfattningsvis tycker jag det blev en intressant eftermiddag med en intressant genomgång och en lektion i samhällskunskap med flera spännande minnesbilder från Gabriel Romanus. Vi fortsatte diskussionerna vid den efterföljande fikastunden.

Anders Rickardsson